

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 193.

V Ljubljani, v četrtek 24. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Politiški škotje.

Rajnega graškega škofa dr. Zwergerja se je spomnil tudi naš „Narod“. V št. 186. ima o njem 10 vrstic, mej katerimi so te-le jako zanimive: „Pokojnik je bil odličen duhovnik, a bojevit in nad vse fanatičen. Njegov ideal je bila prevlada cerkve nad državo.“ Te nesmisli je povdarjala „N. Fr. Pr.“ in „N. W. Tagblatt“ in vsi drugi listi židovsko-liberalne baže. „Nad vse fanatičen“ — je bil mož, o katerem vsak, ki ga je videl, hvali le njegovo čudovito ljubeznivo krotkost. „Nad vse fanatičen“ je bil mož, ki tudi tedaj, ko je bilo treba kaznovati, ni rabil nobene hude ali razžaljive besede. „Nad vse fanatičen“ je moral biti zato, ker je imel srečo za svoj poklic, ker je ljubil svojo cerkev in svoje ovčice, s kratka, ker je skušal biti katoliški škof.

Za živa so mu očitali nebrojnokrat, da se vmešava v politiko, da hoče imeti politično nadvlado itd. z vsemi frazami, ki jih premleva liberalizem vseh krajev, tudi slovenskih. Saj jih naš „Narod“ pogostoma podaja svojim bralcem. Mi smo to vprašanje že čestokrat načelno rešili in odbili neosnovane napade, ki se pri nas pojavljajo v ravno tisti obliki proti našemu škofu, kakor so se pojavljali proti rajnemu Zwergerju. Naš škof so se sami izrekli, da je njihova politika jedino le „katoliška cerkev“ in z vsem svojim delovanjem kažejo, da se nikamor ne vmešavajo, koder jih ne sili škofovska dolžnost.

Očitanje „političnih namenov“, ki je vrže kako liberalno človeče o škofih mej svet, napravi mnogo hudega: mnogo sovraštva, mnogo jeze, mnogo pohujšanja. Gledé na to smo že dostikrat vse to

pojasnili in gledé na to, da naš „Narod“ še vedno ne preveč mirno pogreva staro laž, da škofje hočejo politično nadvlado, in da vzlasti naš škof na to deluje, bi lahko tudi mi pisali trpko. A zdi se nam, da se s političnimi „pajaci“ ne moremo nikdar razumevati, da pa z možmi velja govoriti moško in resno. Zato svojim bralcem in trezno razsodnim nasprotnikom podajemo tu odlomek iz „Gr. Volksblatt“-a, ki govori o tej zadevi. Kar velja o Zwergerju, velja o vsakem pravem katoliškem škofu, tem bolj o tistem, ki je javno proglasil, da je njegova politika — katoliška cerkev. Članek sam slove:

„Ko pravna država proglašá jednakost vseh, ni dosledno, če se duhovščini zameri, ako se peča s politiko, posebno sedaj, ko se bližamo z občno volilno pravico k splošnemu zvrnanju. Minole čase bili so mej duhovniki veliki in mali politiki, ravno tako, kakor v svetnem stanu; toda ne dá se dokazati, da bi politični prelatje bili škodovali državi.

Na Stajerskem se Henrik II. iz Admonta (1275 in 1297) vedno pohvalno imenuje, ker je tako energično deloval za vladarja in državo. Če se s temi pravimi politiki preteklosti in sedanosti primerja naš pokojni knezoškof, se moramo nehoté smejati; on se v resnici ni brigal za politiko. Samo če bi bilo to, da je branil resnoverska sporočila pred političnimi novotarijami, neumestno seganje v politiko države, bi bil Janez „političen škof“. To bi se pa reklo stvari postavljati na glavo. Mi bi gotovo precej temu ugovarjali, da bi se duhovščina popolnoma izključila od politike, ali tukaj gre za točno in resnično označenje gotove osebe, in tu reči moramo, da so neopravičena očitanja, katera smo večkrat slišali. Sicer pa danes nečemo z nobenim polemizovati; dokler blagi pokojnik leži na mrtvaškem odru, naj miruje prepri.

Danes le hočemo povedati, da je knezoškof dr. Zwerger baš tedaj, ko so pluskali najburnejši politični valovi, vedno le gledal na to, da varuje verske interese; dokazati hočemo: Janez je bil jedino katolišk, veren, za zveličanje vernikov zares skrbeč škof.

Če pogledamo v oni čas nazaj, bodo nam vsi, ki vedo, kako je bilo, prav dali, da je politika šla na to, da bi država sama odločevala, kaj spada v cerkveno, kaj pa v državno področje. Tu pa ni šlo le za čista politična vprašanja; na dnevnem redu je bila vzgoja narodova, postavodaja o zakonu, vzgojevanje duhovščine, odnošaji s papežem, torej samo verska vprašanja, potem je pa šlo za to, da se odpravi mnogostoletno pravno stanje in zameni z novimi idejami.

Rekli so, da gre le za to, da se povrnejo državi pravice, in da se nečejo dotikati bistva vere. Kdo so to rekli? Nasprotniki — in njim naj bi se bili škofje in katoliški narod tebi nič meni nič zaupno udali? To je bilo nevarno zahtevanje; in kristijan bi že iz načela tako otročje zaupanje moral smatrati za bojazen pred ljudmi ali za slabost. Vsacega človeka moramo mi presojeti iz lastne, ne pa iz tuje vesti. Sicer se je pa v parlamentih čudno govorilo in v časopisih čudno pisalo o bistvu vere. „Mirovati ne smemo, dokler se ne izbacne veronauk iz šole“, klical je neki šolski nadzornik na nekem shodu učiteljev na Stajerskem. „Najboljše vzgojevalne vspehe kažejo holandske šole, iz katerih je odstranjen veronauk“, klical je Rechbauer v štajerskem deželnem zboru. Ljudski misijoni in propovedi so se nadzorovale in dunajski časopisi so se že izpodtikali nad križi ob potih.

Temu duhu so se upirali vsi avstrijski škofje, vsak je skušal po svoji individualnosti in razmerah svoje škofije odvrniti nesrečo. Pri tem je pa moral

LISTEK.

Pisma iz Rima.

(Piše Tihomil.)

VII.

(Dalje in konec.)

Kdaj in kam so meščani iz Nimfe zbežali pred blede mrzlico, ki muči po pontinskem močvirju revne pastirje in siromašne oratarje, tega do danes zgodovinarji še niso dognali. A gotovo je, da je „malaria“ pregnala ljudi iz tega nezdravega kraja ob pontinskem močvirju.

To barje je na mestih po tri ure široko in osem ur dolgo med Volškim gorovjem in Tirenskim morjem, od starodavne Ardeje doli do Terracine. Zemlja je ravna brez odtokov, gosti gozdi pokrivajo velik del te planjave, po kateri se redé divji bivoli, prasci in druga zverjad; mnogo rek in potokov z albanskih in volških gorâ se pogublja v ravnâ, kjer se voda pári pod pekočimi solnčnimi žarki ter okužuje zrak.

V goščavah so posamezna selišča, katerih blede-lični stanovalci se živé ob živinoreji, kot: Conca, Campo Morto, Campo Leone, Foro Appio, Cisterna in druga. Davno pred pričetkom Rima so stari Volski in Rutulei usušili toliko barja, da so zgradili nad dvajset mest, izmed katerih se je Pomecija dolgo ustavljala staremu Tarkviniju.

Ko so Rimljani osvojili to zemljo; prepustili so jo zopet vodam. Leta 442 rimskega mesta („ab urbe condita“) je cenzor Apij Klavdij dal zgraditi cesto, ki še dandanes kot „via Appia“ slavi svojega zgraditelja in rimsko stavbeno spretnost.

Pozneje so Rimljani skoro vsako stoletje pokušali usušiti obširno barje, ki bi bilo lahko žitnica Italije. Tako je konzul Kornelij Ceteg prvi pokušal zajeziti vode ter jih odvajati v morje (Pontinae paludes a Cornelio Cethego consule, cui ea provincia evenerat, siccatae agerque ex iis factus. — Egit. Livii, 26).

Julij Cezar in Avgust sta mnogo storila, posebno pa cesar Trajan, ki je zgradil več mostov, poslopij in cest: „Per pontinas paludes viam saxo stravit, extruxitque iuxta vias aedificia, pontesque magnificentissimos fecit.“ — Dio., I. 68.

Rimski cesarji so ob morju z bogastvi podjarmljenih narodov in trumami sužnjev zgradili krasne vile, vrtove in sprehajališča, katerih razvaline še danes pričajo o minoli slavi in razkošju. Ko pa so divje čete Alarihove in Totilove pridrele z ognjem in mečem v rimljanske pokrajine, razsule so mesta, palače in vile.

Potoki in reke so stopili čez bregove ter z valovi pokrili širno ravnâ.

Za časa Teodorika, gotskega kralja, je patricij Decij popravil apijsko cesto ter usušil spodnji del močvirja do Terracine. Papeži Bonifacij VIII., Martin V. in Sikst V. so usušili gorenji del, zadnji je

zgradil do morja kanal, ki se še danes imenuje „Fiume Sisto“.

Posebne zasluge za usuševanje barja si je pridobil papež Pij VI. (1775—1799), ki je iznova popravil apijsko cesto v Terracine, ob njej v ravnî črti zgradil odvodni kanal (Linea Pia), dal izkopati več drugih kanalov, in tako usušil zopet štiri petine zemlje. Tudi Gregor XVI. je mnogo storil, da vodam postavi trdne jezove. Toda naravne moči delujejo silno in brez prestanka, in sedanja italijanska vlada nima ni denarja, ni volje, da bi nadaljevala in končala to velevažno kulturno delo.

Meseca julija, avgusta in septembra sta voda in zrak jako nezdrava po vsem barju gori do Rima, kakor nam je zatrjeval tudi postaje načelnik v Nimfi ter nam dokazal z živimi pričami svojih treh otrok in soproge, katerim se je bolezen brala v medlih, vdrtih očéh, in na rumenih, vpalih obrazih.

Ob apijski cesti leži selo Cisterna (ad Sponsas). Baronius trdi, da so tu v obližju bile „tres Tabernae“, ono znamenito mesto, kjer so prvi kristijani iz Rima pričakovali sv. Pavla. V apostolskem dejanju (XVIII.) se bere: „Fratres occurrerunt nobis usque ad Appii forum ac tres Tabernas“.

Dalje v sredi pontinskega močvirja so ostanki zgodovinskega mesta „Forum Appii“, kjer je sv. Pavla pričakoval drugi oddelek rimskih kristijanov. Sv. pismo pravi: „In ko jih je sv. Pavel zagledal, zahvalil je Boga in bil potolažen.“ Tukaj torej je apostol narodov“ zagledal prvič one kristijane iz

drugače ravnati dunajski nadškof, ki je bil tedaj popolnoma osamljen, kakor škof briksenski, za katerim je stal ves tirolski narod. Kdor presoja stvari po tem, kakršne so bile, bi se moral čuditi, ko bi tedaj ne bilo viharja.

O nezmotljivosti liberalnih, cerkvenopolitičnih idej danes niso nikjer več prepričani in nikdo neče ničesa več slišati o kulturnem boju, ali vendar povsod še obstaja država.

Globokovérska nprav pokojnega kezoškofa se je morala upirati napadom na staro posest in se je upirala prav po svojem bistvu samo v verskem oziru.

Preiščejo naj se mnogobrojni govori, katere je govoril proti onim predlogam, in pové naj se le jeden stavek, kateri se ne tiče cerkve in brez verskega nagona sega v državnopravno ali narodno politiko — pa bodemo molčali.

Sklicevali se bodo na časopise in društva, ki so se razcevala pod njegovim škofovanjem. Seveda knezoškof Janez ni bil tako nepresoden, da bi zavrgel ta neobhodno potrebna in času primerna sredstva, katera so naprednjaki tako energično rabili, samo zaradi tega, ker diše po politiki.

Tudi to se ne more v zlo šteti, če kak škof ima tudi o materialnih političnih vprašanjih svoje konservativne misli in dotične težnje podpira, ali mi moramo konstatovati, da se je knezoškof Janez bil navadil, v vsem ozirati se samo na versko stran.

„Časopisje je važen del duhovnega pastirstva,“ rekel je jednemu izmed nas, in le v verskih vprašanjih se je pogajal z nami.

Pa še goreča „agitacija bojevitaga škofa z lece“, da se poslužimo grde neresnične besede, je trajala le do 1874. leta. Tedaj se je zgodila neka premena, ki je mnoge osupnila.

Dne 21. junija 1874. leta je izšel iz peresa knezoškofa dr. Janeza Zwergerja v „Grazer Volksblatt-u“ članek, ki bi bil vzbudil več pozornosti, ko bi bili časnikarji pazljivejši.

V tem članku je opominjal pokojni višji pastir katoliške časnikarje, ki niso razumeli spremembe stvari, da naj bolj molijo in se bolj učé.

Šlo je za izvršitev nekaterih ravnokar sankcioniranih cerkvenih zakonov, kateri izvršitvi se tudi v sekovski škofiji niso delale nikake ovire.

Tega se ni pričakovalo po tako silnem upiranju proti predlogi. Pri duhovnih vajah tega leta rekel je jezuit P. Rhoder, ki jih je vodil: „Če so nekatere stvari nejasne, misliti si moramo, da višje stoječi imajo boljši pregled o položaju.“

Razumeli smo to besedo. Tako malo je maral dr. Janez Zwerger za boj, da se je takoj oglasil njegov svareči glas, ko se stvari niso dale več premeniti.

Brez dvoma bili so škofje dobili od merodajne strani zagotovilo, da se bodo zakoni tako izvajali, da se ni ničesa bati. Izimši šolo je tudi bilo tako, ali proti novi šoli se je on boril do zadnjega. Pa

tudi gledé na šolo se ni brigal za politične stvari, tako se ni brigal za to, koliko časa naj otroci hodijo v šolo, po kaki metodi naj se poučujejo itd., bilo mu je le za versko odgojo malih.

Mi ne vemo, če je se nam posrečilo, ali hoteli smo dokazati, da pokojni višji pastir še v tej jakekočljivi stvari ni gledal na drugega, kakor na svoje versko poslanstvo.

Ostanimo še jeden trenotek pri tej točki. Kolikokrat so „Volksblatt“ imenovali za glasilo knezoškofa Zwergerja. Pa izimši zgoraj omenjene pomirljive informacije od njega nismo dobili nobene druge. Niti ustno, niti pismeno ž njim v tej stvari nismo bili v zvezi.

Pred več leti ga je prosil, kakor smo izvedeli iz gotovega vira, visok gospod na Dunaju, da naj bi v nekem gotovem vprašanju vplival na „Volksblatt“, odgovoril mu je: „Se nikoli nisem tako vplival na „Volksblatt“ in tudi nikoli ne bodem.“

Še ter tja se je iz kake njegove besede dalo posneti, da je za nas prezgodaj umrl, kakor je bil sploh mirnodušen, tudi v časovnih in političnih stvareh ljubil mirno postopanje. Tako prav dobro vemo, da ni odobral gonje proti velikemu katoliškemu listu v Avstriji. To je bil toliko imenovani „bojeviti“ škof sekovski.

Tak je bil politik dr. Janez Zwerger. „Z njim ni nikoli bilo prepira,“ se je izrekel nedavno visok gospod. In pred leti se je izrazil plem. Kaiserfeld o političnem cerkvenem knezu: „On je prav dober in miren mož.“

Mi rečemo: Naj so vladali v duši njegovi kakeršni koli nazori o javnih dogodkih na svetu, na zunaj v svojem poklicu ga je vedno, v zasebnem življenju tudi redno vodila gorečnost za katol. vero in za zveličanje vernikov.“

Sedaj pa vprašujemo: Koliko lažij, koliko obrekovanja, koliko sumnčenja, koliko britkih ur za ranjkega škofa je izviralo in izvira še sedaj za našega in druge škofe odtod, ker nekateri nočejo poznati bistva in namenov matere narodov — svete katoliške cerkve. Ne pričakujemo pa, da bi „Narod“ preklical lažnjivo obrekovanje, ki je raztrosil o rajnem škofu po svojem svetu.

Saj vemo, da bi „Narod“ nehal izhajati, če bi nehal kot veren učenček liberalno-židovskih listov ustavljati se cerkvi, vemo pa tudi, da ima pri njem zadnji pastir več pravice do časti in resnice, nego li — katoliški škofje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. avgusta.

Trutnovska predloga. Oficijozna „Extrapost“ vé povedati, da grof Taaffe nikakor ne misli na to, da bi sklepal češki deželni zbor pred državnim zborom, da bi mu dal priložnost oddati svoje

mnenje o osnovi okrožnega sodišča v Trutnovu. Vlada bode v jeseni predložila državnemu zboru načrt zakona, po katerem bode vlada smela osnovati sodišče administrativnim putem, ko bi češki deželni zbor tudi ne hotel oddati nobenega mnenja. Vlada se pa tako trdno drži sklepa, da se v Trutnovu osnuje okrožno sodišče, da je pripravljena dati ostavko, ako bi se državni zbor branil premeniti zakon. Mi smo prepričani, da do ministrarske krize ne pride. Vlada bode že dobila večino. Z osnovo okrožnega sodišča bode pa zapečaten največja blamaža Mladočehov, ki so se že tako bahali, da so z razgrajanjem v deželnem zboru preprečili nadaljno izvršitev češko-nemške sprave.

Gregr in Masaryk. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je sklenil shodu mladočeških zupnikov priporočati, naj se izreče, da postopanje Masarykovo proti mladočeški stranki in proti lastniku „Narodnih Listov“ ni bilo pravilno in torej prepušča njemu, da stori, kar za dobro spozna. Z drugimi besedami bi se reklo, da se hoče Masaryku namigniti, da naj izstopi iz mladočeškega kluba. Drugi realisti pa baje ne mislijo z Masarykom izstopiti iz kluba. Masaryk pa bode morda odložil tudi svoj mandat, kajti že pred meseci se je govorilo, da se umakne političnemu življenju. On je izreden vseučilišni profesor in bi težko reden postal, ko bi se pečal s politikom. Pa tudi, če poslanec ostane, njegov izstop iz mladočeške stranke ne bode imel nobenih posebnih posledic. Kakor je videti, bodo drugi realisti pustili na cedilu svojega vodjo iz strahu pred dr. Gregrom in njegovim listom.

Ulični napisi v Brnu. Naj se Nemci še tako upirajo, nemški značaj Brna se ne bo dal ohraniti. Če mesto napravi ulične napise, bodo morali biti dvojezični, če jih pa ne napravi, bodo pa Čehi v nekaterih ulicah, kjer so češki hišni posestniki, napravili češke. Češki hišni posestniki tudi potrčajo s svojih hiš nemške tablice z imenom ulice in hišno številko in napravijo češke. To smejo storiti, ker so tablice njih lastnina. Gledé napisov bo potem v mestu velika zmes, ki gotovo ne bo v čast mestu. Zaradi tega bodo pa naposled mestni odborniki se udali in že zaradi jednodnostni dali napraviti dvojezične napise, posebno, če bode delalo namestništvo tudi na to. V brnskem mestnem zastopu je gotovo tudi nekaj mož, ki se dajo vplivati od vlade. Nekaj časa se bode stvar le še odlašala, ali naposled le Čehi dosežejo, kar želé, in to največ zaradi odločnega postopanja staročeškega kluba. Mladočehi tako drugega ne storé v tej stvari, kakor proti Staročehom zabavljajo. — Deželni glavar je postopal v sporazumljenju z namestništvom, ko je dal odpraviti nemški ulični napis z deželne hiše. Jeden vladen list se je res nad tem izpodtikal, ali je to storil brez vsakega višjega migljeja, ker je bil slabo poučen. Brnski Čehi pa mislijo deželnemu glavarju podati zahvalno adresu, da je odpravil ta napis z deželne hiše.

Rima, katerih trdna vera mu je bila že znana, tu so prvi verniki iz paganskega središča zrlí v obraz sv. Pavlu, katerega dela, duha in pogum so že poznali in občudovali. Tu so si stiskali roke in veselja točili solze.

Stal sem na istem mestu, kjer je nekdanj počival Gospodov junaški spoznavalec. Todi so korakali Julij Cezar, Avgust, Nerva, Trajan, Ciceron, Horacij, Virgilij, Mecena, Apij, in drugi veliki možje rimskega carstva; toda kaj so ti junaki, učenjaki, pisatelji in bogataši v primeri s Pavlom, krščanskim junakom in učenjakom, ki je premagal le z mečem božje besede vse rimske mogotce, govornike in modroslovice.

Danes stojé tu le tri hiše, kjer je bil Apij zgradil si vilo ob novi cesti. Povsod okoli ležé kosci stebrov in okraskov.

Tu je svoje dni prenočil tudi Horacij, ter se jezil nad ribiči, ki so mu kratili spanje, in rentočil nad slabo kuhinjo, katera pa tudi sedaj ni boljša v umazani lokandi. Za naše Latince, ki so nas v osmi pitali z neprebavljivim Horacijem, prepisem dotično mesto, ki se tiče tega kraja:

— — — — inde Forum Appi,
Differtum nautis cauponibus atque malignis.

Hic ergo propter aquam, quod erat deterrima, ventri,
Indico bellum, cenantes haud animo aequo
Expectans comites.

Satir, lib. I., sat. 5.

In kaj je iskal rimski pesnik s svojim razvajaninim želodcem todi okoli? Preganjaj je dolg čas,

ker drugega dela in skrbi ni imel na božjem svetu, zato je prav dobro skrbel njegov Mecena. Leta 713 (ab urbe condita) so šli vsled naročila rimskega senata „Maecenas, Cocceius, Capitoque simul Fonteius“, kakor pripoveduje žlobudravi Horacij, v Brundizij, da bi Antonija, ki je ravno oblegal to mesto, spravili in sprijaznili z Oktavijem. Horacij je spremljal te diplomate, in sicer je prišel, kakor pripoveduje sam v navedeni satiri, iz Rima skozi Aricio ter se združil s tovariši v Terracini, kjer je imel časa dovolj, da si je svoje krmežljave oči namazal z nekim črnim mazilom:

Hic oculis ego nigra meis collyria lippus
Inlinere . . .

Tri milje pred Terracino je hladen studenec Feronia ob razvalinah starorimskega tempeljna. Tu je Horacij opral prahu svoj obraz in roke žaltovega olja ter peš meril cesto do Terracine:

Ora manusque tua lavimus, Feronia, limpha;
Milia tum pransi tria repimus atque subimus Inpositum saxi late candentibus Anxur.

Na levi gori na prijazni višavi je stari samostan Fossa Nuova, kjer je sv. Tomaž Akvinski, potujoč na cerkveni zbor v Lijonu, zbolel in umrl; na desni se vzdiga iz morja, kakor Šmarna gora iz Virgilijskega, znani Mons Circeus, na katerem čepi nad šumečimi valovi morja revno mestece S. Felice. Terracina, stari Anxur, o katerem poje Virgilij v 7. spevu svoje Eneide, je danes dolga vas, ki stoji

ob prijaznem morskem zalivu pod goro, na kateri ležé razvaline nekdanj močne trdnjave kralja Teodorika. Kakor zelenica v puščavi stoji nad valovi otok Ponzia, kamor je poslal v prognanstvo divji Domitijan svojo sorodnico sv. Flavijo Domitilo, katero je pozneje z mnogimi drugimi ukazal sežgati v Terracini. Stolna cerkev je zgrajena na razvalinah Apolonovega tempeljna, kjer je, kakor pripoveduje legenda, stoloval prvi škof sv. Epafrodit, jeden izmed 72 učencev Gospodovih, posvečen od sv. Petra. Skoraj gotovo je, da je sveti Peter za časa svojega 25letnega bivanja v Rimu obhodil v okolici mnoge kraje ter sejal seme krščanske vere. V koru hranijo škofovski stol, na katerem je po izročilu sedel sveti Peter. Narejen iz belega marmorja ima podobo škofovskih stolov v katakombah. Poleg velikega oltarja je nebo na stebrih iz starega Apolonovega tempeljna. Tu počivajo trupla mučencev iz Terracine: Eleuterus, njegov sin in škof terracinski, Silvanus; mati njegova, sveta Silvija, in sestra sv. Rufina. V tej cerkvi se je papež sv. Viktor III., kakor priča napis, leta 1086 odpovedal svoji službi in bil izvoljen Urban II. Večji poslopji sta bolnišnica in palača, kateri je zgradil papež Pij VI., ko je tako rekóč sam vodil osuševanje pontinskega barja. Zaliv je večinom zasut in zapuščen. Le ribiške ladije iščejo tu zavetja med razrušenimi nasipi iz rimskih časov. Od lanskega leta vozi med Rimom in Terracino železnica, po kateri trudni potnik v kratkih urah zdrči v rimsko obzidje.

Občna volilna pravica. V nedelje je bil na Dunaju velik shod delavcev, na katerem se je govorilo o občni volilni pravici. Ta shod se je izrekel, da delavci zahtevajo občno volilno pravico, katere pa nikakor ne morejo zameniti delavske zbornice. Shod se je izrekel za to, da delavci poskusijo z občnim štrajkom prisiliti postavodajo, da premeni volilni red po njih željah. Mi nismo proti temu, da se dá delavcem tudi volilna pravica, ali svetovali bi pa ne delavcem, posluževati se nasilnih sredstev. Avstrija ni Belgija, kjer tovarniški delavci že vsled svojega silnega števila lahko spravijo v strah druge prebivalce. Shoda se je udeležilo kakih 50.000 ljudi.

Italija in Francija sta se zaradi beja mej francoskimi in italijanskimi delavci v Aigues-Mortesu že sporazumeli. Francoska vlada je odstavila župana v Aigues-Mortesu, ki ni dovolj skrbel za varnost italijanskih delavcev. Italijanska vlada se je pa izjavila, da to smatra za dovoljno zadoščenje, zanašajoč se na objektivnost francoskih sodnikov, da bodo že krivce kaznovali. Demonstracije v Italiji so že napravljale vladi strah, zato je hitela, da se ta stvar, kolikor je moč, hitro poravnava.

Nova francoska zbornica. Ker je voljenih veliko število novih poslancev, ni moč izreči se, kak duh bode vladal v novi zbornici. Tudi ni mogoče vedeti, če bode mogla vlada sestaviti trdno večino, ali bodo pa še monarhisti odločevali o večini, kakor so večkrat v bivši zbornici. Monarhistov bode res manj, ali zaradi tega se še ne vé, če bode njihov vpliv manjši. Skoro vse vodje so spravili v zbornico. Vse je odvisno od tega, kako razmerje bode vladalo med republikanci.

Cerkveni letopis.

Oficij in maša sv. Družine.

„La vera Roma“ v 34. številki poroča: Z dekretom kongregacije sv. obredov dne 14. junija, navezali so sv. Oče praznik sv. Družine na tretjo nedeljo po Razglašenju za vse škofije in redovne cerkve, ki ga bodo prosile. Ker pa bode bodoče leto tretja nedelja po Razglašenju kot Septuagesima zabranjena, dovolili so z novim dekretom milostno, da se bo smel praznik sv. Družine obhajati kljub Septuagesimi.

Novi altar.

Iz Šmartna pri Litiji: Dne 13. avgusta smo z veliko slovesnostjo nesli podobe lurske Marije, svete Ane in sv. Florijana v podružniško cerkev v Vintarjevec ter postavili v novo predelani altar. Slovesnost je bila spodbudna, ljudstva prav veliko; deklet je 30 parov svetilo pri procesiji in tudi mladeniči niso zaostali; videlo se je mnogo mlajev in štirje slavoloki; možnarji so pokali gromovito v Brezju in Vintarjevcu in veselo so nas zvonovi pozdravljali.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893
v Sezani na Krasu.

XI.

V posebno čast si štejem, da je uprav ta družbini zavod obiskal e. k. deželni šolski nadzornik Anton vitez Klodič-Sabladoski s e. k. okr. šolskim nadzornikom ces. svetnikom Fr. Vodopivecem. Slednji gospod je še tudi pozneje nadzoroval to zabavišče. Upamo, da se je to nadzorstvo prepričalo o lojalnih naših naporih: slovenskemu življu pripomagati do prave omike.

8. Istotako važna postojanka je zabavišče v Podgori, ki ga je zasnovalo ondotno vzorno županstvo, kateremu je vselej krepko na strani stala naša družba. Ta zavod je pa tako obiskan, da je treba resno delati za njega razširjenje, ako slavna skupščina izvê, da je za vsprejetje prosilo 133 otrok — torej dovolj ne za eno, ampak za tri zabavišča.

9. Omenjati nam je zdaj učnih zavodov slavne družbe „Sloge“ v Gorici. Nalogo, katero si je zastavila naša družba za vse slovenske pokrajine, kjer je naša narodnost v nevarnosti, izborna izvršuje v goriškem mestu, kjer so že lani roditelji 440 slovenskih otrok po notarju legalizovano prošnja za slovenske šole vložili pri visoki vladi, — društvo „Sloga“ že mnogo let, ki bi pa brez podpore naše družbe ne bilo moglo razširiti svojih zavodov. (Res je!) Tako si prisvaja tudi naša družba pravico prištevati mej svoje 9.) zabavišče „Sloge“ v ulici sv. Klare in

10. zabavišče v ulici Barzellini. Pohajalo je v te otroške vrtece nad 120 otrok.

11. Lepe vspehe je dosegla dekliška tri-razrednica, „Slogina“ in istotako

12. nova mešana jednorazrednica. Učenk in učencev sta brojili 235. Po sodbi pri sklepni skušnji navzočnih knezonadškofijskih šolskih nadzornikov mnsgr. Marušiča in mnsgr. Košute, kakor tudi e. k. okr. šolskih nadzornikov profesorjev Čulota in Vodopiveca — so uspehi jako ugodni.

S temi že obstoječimi 12 zavodi se ponáša tudi družba sv. Cirila in Metoda. (Dobro!)

Res da je nekaj tu naštetih otrok radi pomanjkanja prostorov ali drugih vzrokov izostalo; ali za našo družbo je prevažno število vpisanih otrok — leto za letom, ker to je eklatanten dokaz za potrebo slovenskih šol, (tako je!) kakeršni tirja tudi državni šolski zakon od 14. maja 1869, drž. zak. št. 62, držeč se „načela, da se mora šola vsekako povsod tam osnovati, kjer je... po petletni povprečnosti več ko 40 otrok“... Ta za naše slovenske razmere sicer zelo drag dokaz smo zdaj podali v Gorici in v Trstu.

In zdaj, gospoda, pogledite v duhu teh zgoraj naštetih skoro 1200 slovenskih otrok, katerim se ovira krščanska vzgoja v narodnem jeziku — — — kdo izmej pristnih rodoljubov slovenskih ne bo tožno vskliknil s svetopisemskim rekom: „Množica se mi smili!“ In to usmiljenje si je duška dalo uprav v naši družbi, ki je vzela to osiročeno čeljad v svoje materino naročje. (Da, zares!)

Da, družbino vodstvo je srečno, da more to konstatovati — — delovanje naših podružnic je uprav očetovsko, materinsko. Dokazov temu, čč. skupščinarji, imate pri sedežu naših zavodov. Ali Vam naj opisujemo vse cerkvene, dinastične, patrijotične, narodne slavnosti (n. pr. slavnosti prvega sv. obhajila, sv. Alojzija, sv. Cirila in Metoda, letošnjega jubileja sv. Očeta Leona, imendne Njiju Veličanstev, krasne božičnice, slovesnih šolskih pričetkov in sklepov), o tem ste gotovo že čitali: dovolj je, da konstatiramo: Takó naša družba vzgojuje zapuščeno mladež v katoliškem, slovenskem, avstrijskem duhu, takó ona na svojem polji umeva staro slovensko geslo: za vero, dom, cesarja. (Izborno, ploskanje!)

Govoreč o šolskih zavodih, ne smemo molčati o plodonosnem delovanju slovenskega ženstva osobito tamle ob obalah jadranskega morja. Tržaško i goriško ženstvo je uprav tekmovalo v delih krščanskega usmiljenja. Ako Vam, čč. zborovalci, iz njiju podružničnih poročil omenjamo, da so tržaške dame samo za „božičnice“ nabrale po zadnjem računu čez 800 glđ. ter z obleko, čevlji, hrano itd. oskrbele otročiče naših zavodov, in nabrale čez 200 kosov razne obleke...

Če omenjamo, da so istotako goriške dame v svoji podružnici zbrale nad 600 glđ. in samo pri „božičnicah“ goriških šolskih zavodov razdelile nad 700 darov; lahko sklepamo, koliko veselja so proizročile pri deci, a tudi pri stariših. In če poštujemo doneske vseh 22 ženskih podružnic, ki so dohajali ne samo po desetakah, nego po stotakah... če uvažujemo navdušenost, s katero se je ženstvo oklenilo naše družbe, smemo z Vodnikom vsklikniti:

„En zarod poganja
Prerojen ves nov“.

(Viharno odobravanje.) Pristavljamo le: bodite vstrajne, vabite v svoj krog nove somišljenice, in res bode „ves nov zarod“ pomladil Slovenijo. V očigled temu mora družbino vodstvo letos hvaležno priznati slovenskemu ženstvu palmo prvenstva. (Vse čestita navzočemu ženstvu.)

Lani smo omenjali, da odpremo v področju Mariborske podružnice novo, za ondotne zanemarjene in razkropljene slovenske otroke prepotrebno zabavišče. Nemški časniki z one strani so čitateljem to naznanjali že pred tedni, kaka nevarnost jim preti, dasi smo mi v svoji ulogi dne 12. januarja 1893 do kompetentne šolske oblasti izrecno povdarjali, da vrteca želimo samo za slovenske otroke. Če smemo imenovanim listom verjeti, bode to zabavišče dovoljeno, a vodstvo še ni dobilo odgovora, pa trdno se nadeja, da na jesen čč. šolske sestre v Mariboru odpró to naše zabavišče, ki naj bo semenišče i bodoči šoli!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. avgusta.

(Blag. g. deželni predsednik) baron Hein se je podal danes zjutraj na šesttedenski dopust čez Koroško in Dolenje Avstrijsko na Ogersko k sorodnikom svoje soproge. Vrne se pa od tam gotovo povodom otvorjenja dolenske železnice. Predvečeraj se je poslovil v deželnem dvorcu pri blag. g. deželnem glavarju.

(Zasluzeni pokoj.) Stalno vpokojen je na svojo lastno prošnjo č. g. Josip Nakus, kurat v Planini nad Vipavo. Po mašniških letih je on starosta med duhovniki ljubljanske škofije in pojutranjem (26. t. m.) dopolnil bode 65. leto svojega delovanja v dušnem pastirstvu. Gospod Nakus, ki je že pred petimi leti obhajal svojo dijamauntno mašo, porodil se je v Kamniku leta 1804, je torej sedaj v 90. letu svojega življenja. — Bog daj, da blagi starček še kaj časa vživa zares zasluženi pokoj!

(Sv. oče Leon XIII.) podelili so čast. g. Frideriku Hudoverniku, župniku in duhovnemu svetniku v Lescah na Gorenjskem, ob njegovi zlati maši svoj apostolski blagoslov. Sporočilo o podelitvi papeževega blagoslova prejel je g. zlato-mašnik s posebno diplomom, na kateri je ob jednom precēj velika slika sv. očeta, ki, stoječ pred svojim prestolom, oblečeni v pluvijale in s tijaro na glavi, s povzdignjeno desnico delé sv. blagoslov.

(Domači polk.) 72 častnikov in 1019 mož, odpeljal se je po noči okoli 1/2 3. ure v Ptuj. Na južnem kolodvoru zbralo se je prav veliko občinstva, katero se je zelo prijazno poslavljalo od znancev in prijateljev. Ko je vlak odhajal, zaorili so stoteri „živio“ in „na svidenje“ po peronu. — Do 5. septembra ostane polk v Ptuj. Od 6. do 12. septembra bodo vaje okoli Radgone. Od 17. do 21. septembra bodo velike vaje na Ogerskem, katerih se udeleži z našim presv. cesarjem tudi nemški cesar Viljem. V Ljubljano pride dne 23. septembra štajerski polk kralj belgijski št. 27.

(Sedmina) po č. gospodu Jerneju Babniku bode v ponedeljek dne 28. t. m., ob 8. uri zjutraj na Dobrovi.

(Vč. g. Adolf Harmel.) dekan v Komnu, je nevarno zbolel, kakor smo že poročali. Sedaj se nam piše iz Komna, da je bil že previden s sv. zakramenti za umirajoče in da se priporoča vsem znancem, prijateljem, zlasti čč. gg. sobratom v po-božno molitev, da mu Bog zopet podeli ljubo zdravje. Vsa dekanija in sploh vsi, ki č. g. poznajo, žalujejo o njegovi bolezni.

(Glas iz-med občinstva.) Prihajajo nam tožbe, da se množé tatvine poljskih pridelkov na ljubljanskem barju in drugod po okolici mestni. Ker vsi plačujejo davek, imajo tudi pravico terjati varstva od mestne gosposke, kar bi se najvspešneje zgodilo, ko bi se namestili poljski čuvaji, kar menda tudi postave tirjajo.

(Nova zastava gasilnega društva v Idriji.) Ravno pred mesecem smo omenjali krasno kazulo, katero so izgotovile učenke tukajšne obrtne šole pod vodstvom učiteljice gđe. I. Förderlove po naročilu za šentjakobsko cerkev. Danes nam je poročati o novem umotvoru domače umetnosti, katero je danes dopoldne dovršila po dolgem, utrudivnem naporu gospa I. Hlavka, učiteljica na strokovni šoli v Ljubljani. Še mlado gasilno društvo idrijsko je naročilo za-se prekrasno, dragoceno zastavo, katero naj bi zgotovile same domače moči. Zastava je iz rudečega svilnatoga groisgrama, dolga 120 cm., široka 160 cm., ob robih višnjevo aplikovana in bogato z zlatom okrašena. Na sprednji strani jo zaljša podoba sv. Florijana, katero je naslikal g. L. Grilec, okoli nje se beró besede: Bogu v čast — Bližnjemu v pomoč. Na drugi strani zastave je vezan idrijski mestni grb, katerega obdaja lipova vejica s peresci. Nad grbom pa krasi zastavo vkupno znamenje gasilnih društev. Okolu grba se blesti napis: Prostovoljno gasilno društvo 1890 Idrija 1893. Delo samo je silno bogato; vezeno je do malega vse z najraznovrstnejšim zlatom (le letnici, del grba in nekaj malih okraskov so s srebrom vezeni). Tako dolgotrajno in natančno delo tirja velike potrpežljivosti. Za ta umotvor smemo po pravici častitati gospej Hlavki. Kdor želi natančneje preštudovati to delo, ogleda naj si na Dunajski cesti v izložnem oknu g. Doberleta, kjer je danes popoldne izpostavijo. Jutri dopoldne bode še videti v oknu. V nedeljo blagoslové zastavo v Idriji.

(Tržaški magistrat) je slovenski stranki v Postojini poslal laški odgovor na neko vlogo v vojaških zadevah. Dotična stranka ni razumela laščine ter vsled tega se je pritožila na tržaško namestništvo, ki je izdalo magistratu ukaz, da naj občeje v vojaških stvareh s strankami v vseh treh deželnih jeziki. Temu ukazu se je lahonska gospoda na magistratu uprla ter izrekla sodbo: „da ne pripoznava tržaški magistrat drugega jezika kot upravni jezik razven italijanskega, tudi v stvareh, v kojih posluje kot namestništvu podrejen organ“. Ta sklep se ni potrdil, a v praksi še vendar žalibog ostane.

(Sestanek krščanskih starinoslovcev.) o katerem smo svojedobno poročali, da se bo vršil v Salonu v Dalmaciji od 4. do 8. septembra, je radi preteče kolere preložen na poznejši čas.

(Otvoritev „Radovniške soteske“ pri Bledu.) V soboto, dne 26. avgusta, se otvori „Radovniška soteska“ po nastopnem vsporodu: Ob 2. uri popoldne: Odhod udeležencev s pošte na Bledu v Zasip in do soteske. Ob polu 4. uri: Otvoritev soteske in hoja skovi njo na slavnostni prostor pri Žumerjevi žagi v Gorjah; ondi bode tudi dobro preskrbljeno za jed in pijačo. — Vstopnina na veselični prostor 20 kr. Za obiskovalce po železnici je najboljši dohod iz postaje „Javornik“ čez Dobravo, katero pot je „slovensko planinsko društvo“ zaznamovalo. — Odbor za gradnjo soteske v Radovni.

(Pomiloščeni.) Presvetli cesar je pomilostil povodom svojega rojstnega dne 61 vječenih. Med temi 4 v Gradišču na Goriškem.

(Čudna rešitev.) Iz Crknice: V Crknici imeli smo 21. t. m. okoli 2 uri popoldne nevihto z dežjem in točo, katera hvala Bogu ni napravila posebne škode; malo bolj pa je obiskala Begunsko okolico. Neka mati je imela pri delu na polju pri sebi dvoje otrok, in ko je videla, da se bliža nevihta, gre pod bližnji kozolec „vedrit“. Kar se vpre z vso silo vihar v kozolec in ga prevrne ravno na tisto stran, kjer je stala nesrečna družina. A glej, angelj varuh posegel je vmes in varoval družino, da se ni nobenemu nič žalega storilo, le mati strgala si je nekoliko obleko, predno se je mogla rešiti.

(Ne v Ameriko.) Dostikrat se je že svarilo, da ne v Ameriko odhajati, ali ljudstvo ni hotelo verjeti; zdaj pa marsikdo obžaluje, da svarila ni poslušal. Namesto težko pričakovanih ameriških novcev, po katerih na tisoče družin v najhujših stiskah tu zdihuje, sledi sedaj pismo za pismom iz daljne Amerike, v katerih se enoglasno nahaja: „ni zaslužka, ni dela, ni jela“. Sin piše očetu, da naj mu poslani denar nazaj pošlje, ker mu drugače lakota preti, ko nobenega zaslužka ni in se lahko domu vrne. Oče piše svoji revni obitelji domu: tukaj je zdaj vse brez dela, vse tovarne, rudokopi stojé, ni zaslužka, ni življenja; potrpite, kakor morete, znabit se spet kaj na bolje obrne. Najbolj se bojim pomanjkanja, ko za vrnitev nimam premoženja. Še ginjliveje piše neki bajtar z ljubljanskega barja, kateri je vse svoje premoženje pred petimi tedni zastavil, da se je v severno Ameriko podal. V ravno došlem pismu pravi: „Ljuba žena, jaz ti ne morem popisati groznih razmer tu v severni Ameriki, St. Louis, Minnesota. Med sto in sto tovarnami skoraj vse stoje, nekatere samo toliko delajo, da stroje snajijo in tukaj dobijo starejši delavci po tri ure dela na teden, da si najpotrebnejše stvari za življenje prislužijo in to le očetje, ki imajo družino, samski delavci so pa brez vsega dela. Ljudstvo bega lačno od vasi do vasi, tukajšnji trgovci in gostilničarji ne dajo nobenega kredita več in vsled tega je toliko pomanjkanje nastalo, da ljudje lakote mrejo, kar je

grozno videti. Tudi jaz sem mej temi reveži, ki nimamo kar nič zaslužka. Tri dni sem bil mej čisto tujimi ljudmi brez vsega živeža; to je nepopisno hudo. Sedaj sem v Bivabik prišel, kjer je nekaj Slovencev, kateri mi, hvala Bogu, nekaj pomagajo, a kaj ko sami nimajo dosti. Prosim te, pošlji mi pomoč, da se nazaj vrnem, dobodi za voznino, kakor le moreš, ako tudi vse prodaš, se bomo že kako preživel v naši mili slovenski domovini, kjer je še vse bolji, nego po svetu, drugač me ti kakor moji nedolžni otročiči nikdar več ne vidite. Vsem drugim, ki sem priti nameravajo, pa odsvetujte, da naj nikar v revščino ne silijo, kakor smo mi storili“. Ne hodi^{te} toraj slepo v Ameriko!

Spominjajte se
„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

Društva.

(Vabilo.) „Učiteljsko društvo za novomeški okraj“ bode imelo svoj letni občni zbor dne 31. t. m. v prostorih dekliške šole v Novem Mestu ob 10. uri dopoldne z nastopnim vsporodom: 1. Predsednikov nagovor. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. „Stari Slovani“, predava g. Vinko Kmet. 5. Volitev: a) predsednika in namestnika, b) tajnika, c) blagajnika, d) treh odbornikov. 6. Volitev treh pregledovalcev računa in dveh verifikatorjev zapisnika občnega zbora. 7. Razgovor o „Učiteljskem domu“. 8. Posamezni nasveti. — K polnočevitni udeležbi vabi
ODBOR.

Telegrami.

Gaeta, 24. avgusta. Pomorske vaje so se včeraj končale. Kralj je dal obed na krovu ladije „Savoia“ in v napitnici zahvalil pruskega princa Henrika, da se je udeležil pomorskih vaj, in napil na srečo in slavo Nemčije, nemške vojne in nemške mornarice. Godba zaigra nemško in italijansko himno. Princ je odgovoril z napitnico na italijanskega kralja in italijansko mornarico.

Pariz, 23. avgusta. Udeležitev pri volitvi v Parizu je bila slaba. Od 665.663 volilcev jih je volilo samo 456.256. Največ glasov so dobili radikalni socijalisti, namreč 175.000. V novi zbornici bode mnogo profesorjev in odvetnikov. Kacih 20 poslancev je pa delavskega stanu.

Rim, 23. avgusta. Po oficijalnem poročilu je v Aigues-Mortesu bilo sedem Italijanov ubitih, 34 pa ranjenih.

Milan, 24. avgusta. Anarhistična skupina je pobila in podrla svetilnice pred javnimi poslopji, zlasti pivovarnami. 23 so jih zaprli. Anarhisti hoteli so imeti zbor, ali so jih 30 zaprli.

Neapolj, 23. avgusta. Začel se je fижakarski štrajk. Fижakarji napali so žandarje, ki so morali rabiti orožje. Štrajkovci zažgali so jeden kiosk in pet tramvajskih voz. Nekateri štrajkovci so ranjeni, več so jih pa zaprli.

Aigues-Mortes, 23. avgusta. Žandarji so zaprli sedem oseb, katere so močno kompromitirane povodom znanih dogodkov.

Buenos-Ayres, 23. avgusta. Vstaši začeli so pri Corrientesu boj z vladnimi četami in jih po šesturnem bojevanju pognali v beg.

Tujci.

22. avgusta.

Pri **Maliču**: pl. Schmuck s soprogo, Obering, Ebner Skul s sestro, uradniki; Goldberger, Freiberg, Schneeberger, trgovci; Berger, potovalec, z Dunaja. — Rademan, potovalec, iz Koprivnice. — Testin, zasebnik, iz Kočevja. — dr. Kupferschmidt iz Gmunden-a. — Schmidl iz Brna — Murschet, zasebnik, s soprogo iz Kočevja. — Posamentirer, zasebnik, iz Judenburga. — Kassian s sinom iz Trsta. — Gatti, stotnik, iz Ljubljane. — Tischer, odvetnik, s soprogo, iz Pečuha. — Hartman, knjigovodja, iz Opatije. — Köstler, stotnik, iz Gradca. — Meeraus, mornariški nadinženir, iz Pulja. — Müller, trgovec, Heilbrunn-a. — Troiter, trgovec, iz Prage. — Kresse, potovalec, iz Maribora. — Mokry, potovalec, iz Brna. — Miss iz Trsta.

Pri **Stonu**: Weiss, Bienenstock, Koschial, Wondre, Geberle, Schall z Dunaja. — Mally iz Tržiča. — Derigo z rodbino, Berle, dr. Rosenfeld, Geralpulo z rodbino, Fabris, duhovnik, z nečakinjo, iz Trsta. — Bürger, Weiss s soprogo, potovalec, iz Gradca. — Ključec, Zlatar, Prevendar iz Zagreba. — Bratina iz Logateca. — Rudolf, kapelan, iz Trnova. — Neuman iz Siska. — Temelar iz Prage. — Ludersdorf, trgovec, iz Žatca. — Winkler, posestnik tovarne, z rodbino, iz Segedina.

Pri **bavarskem dvoru**: Eppich, iz Nemške Loke. — Pele iz Radgone. — Jeusenak s soprogo iz Trsta. — Grebenc iz Brežic. — Skušek iz Novega Mesta. — Aškere, kapelan, iz Braslovč. — Lukas, posestnik, iz Železnikov. — Poglajen iz Poljan.

Pri **avstrijskem caru**: Kostič iz Celja. — Zabluchen iz Glin. — Deleja, poštarjeva soproga, z Ročice.

Pri **južnem kolodvoru**: Pfeifferer iz Zagreba. — Pirkner iz Trsta. — Potošnjak, tovarnar, z Reke. — Kutsche, zasebnik, iz Šopronja. — Pavlin, bogoslovec, iz Vipave.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. zjut.	738.3	18.0	brezv.	megla		
23. u. pop.	738.4	30.8	"	jasno	0.00	
9. u. zveč.	738.4	23.0	"	"	"	

Srednja temperatura 23.9°, za 5.6° nad normalom.

Zahvala.

Za pogorelee na Selih, župnije hinjske, so do sada darovali:

G. dr. Papež v Ljubljani gl. 10.—; č. g. Jos. Jereb, župnik v pok. 4.—; g. J. F., trgovec v Sodražici, 5.—; g. Schweiger v Radovici 10.—; č. g. Andrej Štritar, župnik v pok. 10.—; č. g. Tavčar, župnik v Lešah, 10.—; neimenovan iz Rudolfovega 100.—; č. g. Zupančič, župnik, 2.—; g. Janež na gori pri Sodražici 2.—; župni urad v Starem Logu nabr. znesek 6.50; župni urad v Polomu nabr. znesek 10.08; duhovnjani sv. Helene župnije Dol 3.37; č. g. Jurij Dernovšek, administrator v Želimljah, 5.—; župni urad v Zatičini nabr. znesek 9.—; č. g. Erker, špirtuval, 2.—; č. g. Lavrič, župnik iz Ambrusa, nabr. znesek 11.—; darovi otrok, ki so bili pri I. sv. obhajilu v Strugah, in tamošnjega gosp. učitelja 25.—. Skupaj gl. 224.95.

Bog povrni stotero vsem dobrotnikom!

Župni urad v Hinjah,
dne 21. avgusta 1893.

Fr. Zbašnik.

Radein Radna.

Preskušeni zdravilni vreci za boleznj v mehuru in želodecu ter protin. Odlično okrepevalna pijača, ker ima v sebi mnogo ogljenčeve kisline.

Zdravišče Slatina-Radna

pivno in kopalno zdravljenje (železne in slatinske toplice), hidropatično zdravljenje, masaža itd. — Prospekti zastojni in franko. 301 9-9

Ravnateljstvo kopalnišča Radna
(na Štajerskem).

Dunajska borza.

Dne 24. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld.	20	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	"	—	"
Zlata renta 4%, davka prosta	118	"	25	"
4% avstrijska kronina renta, 200 kron . . .	96	"	05	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. . . .	978	"	—	"
Kreditne akcije, 160 gld.	331	"	—	"
London, 10 funtov strl.	126	"	70	"
Napoleonador (20 fr.)	9	"	99	"
Cesarski cekini	6	"	01	"
Nemških mark 100	61	"	96	"

Dne 23. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115	gld.	75	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93	"	15	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld. . . .	147	"	50	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . . .	161	"	25	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191	"	75	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	"	60	"
Zastavna pisma	—	"	—	"
Kreditne srečke, 100 gld.	197	"	50	"
St. Genés srečke, 40 gld.	67	"	50	"

4% srečke dunajske parobrodne družbe . .	140	gld.	—	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld. . . .	18	"	30	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	50	"
Salmove srečke, 40 gld.	67	"	50	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	"	—	"
Ljubljanske srečke	23	"	75	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	147	"	75	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2869	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. . . .	102	"	75	"
Papirnih rubeljev 100	129	"	75	"

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgrube pri žrebanjih, pri izkrebjanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svēti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
in naloženih glavnih.